

[Nøhr.]

lægsmandater plus Færøernes mod hidtil 117 Kredsmandater og 31 Tillægsmandater. Kredsmandaternes Antal forøges altsaa kun med en halv Snes Procent, medens Tillægsmandaternes Antal forøges med den tredobbelte Procent, og det er naturligvis denne procentvis saa overvejende Udvidelse af Tillægsmandaternes Antal, som sikrer den ligelige politiske Repræsentation. Heri ligger altsaa efter min Opfattelse Valglovens politiske Tyngdepunkt, der ikke bør flyttes. Om denne Side af Valglovsforslaget vil der formentlig ogsaa kunne opnaas almindelig Enighed.

Men saa er der Spørgsmaalet om den lokale Repræsentation, der jo løses ved Kredsinddelingen. 21 nye Mandater fordeles med 12 til Hovedstadsomraadet, hvortil desuden Gentofte-Kredsen efter Forslaget lægges, nemlig 9 nye Kredsmandater og 3 nye Tillægsmandater, med 3 til Øerne, nemlig 1 nyt Kredsmandat netto efter Gentofte-Kredsens Overførelse og 2 nye Tillægsmandater, og endelig med 5 til Jylland, nemlig 1 nyt Kredsmandat og 4 nye Tillægsmandater.

Det er en given Ting, at med den stærke Vækst, der har været i Hovedstadens Befolkning i Forhold til det øvrige Lands, maa en væsentlig Del af de nye Mandater gaa til Hovedstadsomraadet, saafremt Grundlovens Paabud om Hensyntagen til Indbyggertal og Befolkningstæthed skal opfyldes paa en saadan Maade, at man opretholder et lignende Repræsentationsforhold mellem de 3 Valgomraader som ved den nugældende Valglovs Vedtagelse. En Udregning paa Basis af Stemmetallet i 1935 viser, at Valglovsforslaget giver Hovedstadsomraadet 1 Mandat for hver 13 932 Vælgere, Øerne 1 Mandat for hver 12 143 Vælgere og Jylland 1 Mandat for hver 11 203 Vælgere. Hensynet til Indbyggertal og Befolkningstæthed maa vist siges herved at være imødekommet paa rimelig Maade. Naturligvis kan det altid diskuteres, men der er i alt Fald Grund til at advare imod at gøre denne Diskussion mere højtidelig og lidenskabelig, end den fortjener.

Man har undertiden i den Diskussion, der har været ført om dette Forhold, hørt saadanne Paastande fremsat som, at den forholdsvis stærkere Repræsentation for Øerne og Jylland var ensbetydende med et Indgreb i den lige Valgret, saaledes at Partiernes Stemmer altsaa faktisk ikke vejede lige meget, men at der blev begaaet en politisk Uret over for de Partier, som havde forholdsvis stærk Tilslutning i Hoved-

stadsomraadet. Det er en Misforstaaelse. Naar Valgloven gennem Tillægsmandaterne har sikret den ligelige Repræsentation for Anskuelserne, det vil sige sikret, at hvert Parti faar, hvad der tilkommer det, saa vejer Stemmerne i politisk Henseende naturligvis lige meget, hvor i Landet de afgives, saa har Københavneren, Sjællænderen og Jyden den samme politiske Indflydelse.

Et politisk Valgretsprivilegium som Følge af Forskellen paa Gennemsnitstallet af Vælgere pr. Mandat i de forskellige Omraader kan først opstaa, hvis Tillægsmandaterne forsvinder eller bliver for faa. Hvis dette skete, vilde der unægtelig være skabt en privilegeret politisk Valgret for de mindre tæt befolkede Egne. Der kan aldrig blive Tale herom, naar Tillægsmandaterne opfylder Ligelighedens Krav. Dette er alle her i Rigsdagen og mange udenfor ganske klar over, men i den offentlige Diskussion om dette Forhold er man stødt paa Misforstaaelser af den Karakter, som jeg her har nævnt, og derfor har jeg ment, at det kunde være nyttigt at understrege det virkelige Forhold.

Naar blot den ligelige politiske Repræsentation er sikret, kan der meget vel anføres forstandige Grunde for en vis Forskellighed i den lokale Repræsentation. Grundloven anfører jo Befolkningstætheden og Indbyggertallet som rimelige Grunde. Det Forhold, som det ærede Medlem Hr. Krag pegede paa, anser jeg ogsaa for at være en særdeles rimelig Grund, nemlig dette, at der i en Befolkning, som er spredt over forholdsvis store Omraader, ganske naturligt er repræsenteret meget forskellige Interesser, af økonomisk Art, af trafikal Art o. s. v. I hvilken Grad disse Hensyn bør tages i Betragtning, er en Skønssag, og jeg kan ikke se, at der er noget til Hinder for, at en nærmere Forhandling herom kan føres. Naar altsaa Diskussionen om den lokale Repræsentation blot føres paa den rigtige Baggrund, det vil sige paa Baggrund af den politiske Ligelighed for hele Landet, vil der ikke være nogen Anledning til at benytte de store Kanoner i den Diskussion.

Det, der er tilbage, er i Virkeligheden kun Spørgsmaalet om et Par Mandater mere eller mindre i København eller det øvrige Land inden for de samme Partier. Hvis Valgloven blev ændret saaledes, at København fik et Mandat mere, og det f. Eks. tilfaldt Socialdemokratiet, saa var det ikke ensbetydende med, at der vilde være gjort en Erobring fra et andet Parti, det vilde blot betyde, at en Socialdemokrat et andet